

Grise med små navlebuler kan nå frem til slagtning

I to besætninger med mange grise med navlebuler nåede 41 procent af grisene med navlebule frem til slagtning.

SEGES INNOVATION

Af Flemming Thorup, chef-forsker, Seges innovation, Michael Groes Christiansen, specialkonsulent, Seges innovation, Henrik Elvang Jensen, professor, Københavns Universitet, Trine Hovmand-Hansen, dyrlæge, Ph.d., DanVet, Hobro

Navlebuler kan skyldes en udposning med tarme (et brok), en byld med betændelse eller blærer med væske (cyster). En gris med en navlebule kan slagtes, hvis grisen er egnet til transport til slagteriet. Det kan være nødvendigt at aflive grisen, hvis navlebulen har en størrelse, som hæmmer grisens bevægelse, eller hvis der er et sår på navlebulen, så grisen ikke kan transporteres til slagteriet.

I to besætninger med et højt antal grise med navlebuler blev 3.031 grise fulgt fra fødsel til slagtning. Det blev registreret, om grisene fik navlebuler, og hvornår de blev set første gang, samt om grisene nåede frem til slagtning. I de to besætninger udviklede henholdsvis 5 procent og 11 procent af grisene en navlebule. I begge besætninger blev 41 procent af grisene med navlebuler slagtet. Grisene blev første gang undersøgt for navlebuler, da de var cirka 12 dage gamle. Herefter blev de undersøgt igen, da de var cirka 30, 60, 90, 120 og 150 dage gamle. Hvis der blev set en navlebule, som var mere end 0,5 centimeter høj, så blev omkredsen af bulen målt. Efter observa-

tion ved 12 og 30 dage havde man fundet halvdelen af de grise, som udviklede en navlebule. Når grisene var 90 dage gamle, så var 85 procent af grisene med navlebuler blevet registreret mindst én gang, så 15 procent af de grise, som udviklede navlebuler, blev først fundet i slagtegrisestalden. Undersøgelsen viste også, at

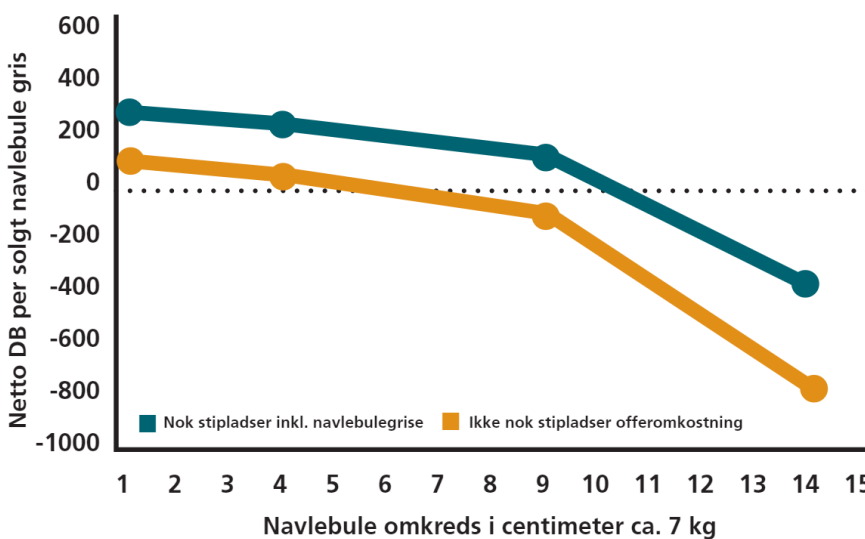
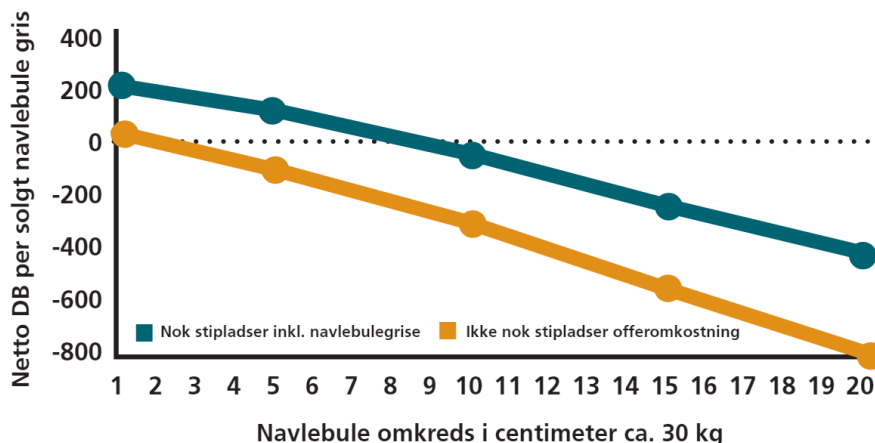
hos 16 procent af de grise, hvor der blev set en navlebule, forsvandt navlebulen igen. Det svarer til, at en af seks grise med navlebuler hele op inden slagtning. Hos de fleste grise, hvor navlebulen forsvandt, skete dette, inden grisen var 90 dage gammel.

Der er en tydelig sammenhæng mellem navlebulens

størrelse og grisens chance for at nå frem til slagtning. Det

Konklusion

- Fuldskalatest bygger på stort forarbejde. I GUDP-projektet SOWEMIS har forskerne på Aarhus Universitet lavet indledende forsøg for at afklare potentialet ved reduceret gylleoverflade.

Sammenhæng mellem navlebulens størrelse og dækningsbidraget. A ved fravæning. B ved udtagning.

Navlebulens omkreds måles midt på bulen.

gælder både, hvis bulen opda-
ges ved fravæning, og hvis
bulen først observeres ved
udtagning fra smågrisestal-
den. For at det kan betale sig
at beholde en gris med en nav-
lebule, skal grisen have så stor
chance for at nå slagteriet,
at dækningsbidraget for gri-
sen både dækker omkostnin-
gerne ved at producere den-
ne gris og omkostningerne,
hvis grisen ikke når slagteri-
et. Økonomien ved at beholde
en gris er beregnet ved et gen-
snitligt dækningsbidrag
(DB) for en FRATS-gris på 200
kroner og en pris for slagtegrise-
foder på 1,75 kroner/FESv.
Resultaterne ses af grafen ne-
denfor i forhold til navlebu-
lens størrelse, hvis grisen var
enten 30 eller 90 dage gam-
mel. Den blå kurve angiver
DB, hvis der er stipladser nok

i stalden. Hvis der skal und-
væres en gris for at få plads til
navlebulegrisen, skal man an-
vende den orange kurve.

Det kan betale sig at behol-
de en fravænnet gris med en
navlebule, hvis bulen er under
5,6 centimeter i omkreds. Det
svarer til en diameter under
2 centimeter eller til størrel-
sen af en enkrone. Det kan be-
tale sig at beholde en smågris
med en navlebule, hvis bulen
er under 10,6 centimeter i om-
kreds. Det svarer til en diame-
ter under 3,5 centimeter eller
til bredden af en tændstik-
æske. Undersøgelsen er be-
skrevet i Meddelelse nr. 1297
på www.Landbrugsinfo.dk.
Data til denne undersøgelse
er indsamlet i forbindelse
med dyrlæge Trine Hovmand-
Hansens Ph.d.-projekt.